



Slecht idee, beter idee · VO & MBO

BETROKKEN levensvaardigheden

07, 08, 09

01. Zelfbewustzijn

03. Omgaan met emoties

05. Effectieve communicatie

07. Kritisch denken**09. Problemen oplossen**

02. Empathie

04. Omgaan met stress

06. Interpersoonlijke relaties

08. Creatief denken

10. Besluitvorming

DOELEN

1. De leerlingen en studenten ervaren dat je oordeel uitstellen meer en betere ideeën oplevert.
2. Ze kunnen omgekeerd brainstormen inzetten: een probleem eerst erger maken en de slechte ideeën daarna omdraaien naar oplossingen.
3. Ze passen de omdraai-techniek toe op een echt probleem van de eigen klas of groep.
4. De groep verlaat de les met één oplossing die deze week echt wordt geprobeerd.

BESCHRIJVING

Groepsles · Vertel bij de opening wat de les oplevert.

Zeg bijvoorbeeld: "Vandaag gaan we een probleem oplossen door het eerst zo erg mogelijk te maken. Dat klinkt onlogisch, maar je zult zien: in de slechtste ideeën zit vaak de beste oplossing verstopt."

Opwarmen · Ja maar / ja én (8 min). Tweetallen plannen samen een feest. Ronde één (2 min): elke reactie begint verplicht met "ja, maar". Ronde twee (2 min): elke reactie begint met "ja, én". Bespreek kort na: in welke ronde kwamen jullie verder, en hoe voelde het verschil? Benoem: dit is het verschil tussen oordelen en voortbouwen. Dat verschil gebruiken we de hele les.

Stap 1 · Kies het probleem (5 min). De groep kiest één echt probleem dat nu speelt: te laat komen, uitstelgedrag, telefoons in de les, rommel in het lokaal, gedoe in de groepsapp, niemand durft vragen te stellen. Kies iets waar de groep zelf invloed op heeft, dus niet "het rooster" of "de regels van school".

Stap 2 · Maak het erger (10 min). Groepjes van drie of vier bedenken zoveel mogelijk manieren om het probleem te vergróten. Hoe zorg je dat iederéén te laat komt? Hoe maak je de groepsapp nóg onveilig? Alles mag, hoe gekker hoe beter; schrijf elk idee op. Houd de regels zichtbaar op het bord:

Stel je oordeel uit

Veel is beter dan mooi

Gek mag

Bouw voort met "ja, én"

Alles op papier



Slecht idee, beter idee · VO & MBO

BESCHRIJVING · VERVOLG

Stap 3 · Draai het om (10 min). Elk groepje pakt zijn slechtste ideeën en draait ze om: wat is het tegenovergestelde? "Reageer 's nachts om drie uur in de groepsapp" wordt "spreek een tijd af waarna niemand meer hoeft te reageren". Niet elk idee laat zich omdraaien; kies per groepje de drie sterkste oplossingen.

Zeg bijvoorbeeld: "Je hoeft niet meteen te geloven dat het werkt. We zoeken niet het perfecte plan, we zoeken iets dat we deze week kunnen proberen."

Stap 4 · Pitch en kies (10 min). Elk groepje pitcht in één minuut zijn beste oplossing. Daarna kiest de groep (met handopsteken, stickers of stemmen) één oplossing die deze week echt wordt geprobeerd. Spreek meteen af: wie doet wat, en wanneer kijken we of het werkt?

MATERIALEN

Groot papier of A3 per groepje · stiften · de vijf brainstormregels zichtbaar op het bord · eventueel post-its, zodat ideeën bij het omdraaien verhangen kunnen worden · de bijbehorende presentatie (9 dia's).

TIJD

60 minuten: opening 2 · opwarmen 8 · stappen 35 · groepsreflectie 15.



Slecht idee, beter idee · VO & MBO

GROEPSREFLECTIE

Iedereen komt samen in een kring om na te denken over wat ze hebben ervaren tijdens de les. Begin zelf met wat jou opviel als het stil blijft; een docent die eerlijk vertelt welk slecht idee hij zelf het leukst vond, opent het gesprek.

Punten voor reflectie:

- Wat gebeurde er in je hoofd toen álles mocht en niets fout was?
- Welk slecht idee bleek verrassend veel waarheid te bevatten?
- Waar kun je de omdraai-truc nog meer gebruiken: thuis, bij je bijbaan, in je team?
- Wat neem je mee voor Creatief denken: oordeel uitstellen, voortbouwen of omdraaien?

Eén kleine stap: de gekozen oplossing gaat deze week echt van start. Zet hem zichtbaar in het lokaal of in de groepsapp, wijs samen één bewaker aan en spreek af wanneer jullie er in de kring op terugkijken.

OPMERKINGEN

- **Samenhang:** creatief denken is de kern; bij het omdraaien doet kritisch denken mee, bij het kiezen en testen problemen oplossen.
- **Differentiatie:** groepjes die stilvallen geef je één gek startidee cadeau; snelle groepjes laat je een tweede probleem verergeren of hun oplossing concreet maken: wie, wat, wanneer.
- **'Dit is toch onzin.'** Zo pak je het op: geef gelijk: slechte ideeën zijn onzin, en precies daarom durft iedereen mee te doen. Vraag daarna: welk stukje van die onzin is stiekem waar?
- **'Bij ons verandert er toch nooit iets.'** Zo pak je het op: maak de stap kleiner: één week, één afspraak, één bewaker. Een verandering die de groep zelf gekozen heeft, houdt langer stand dan een regel van boven.
- **'Ik ben niet creatief.'** Zo pak je het op: creatief denken is hier geen talent maar een techniek: oordeel uitstellen en omdraaien kan iedereen leren; deze les is de oefening.
- **Verder bouwen:** past in de mentorles en het SLB-uur. Vervolg met het werkblad Problemen oplossen of de poster Groeimindset; de omdraai-techniek werkt ook bij persoonlijke doelen zoals uitstellen en planning.